

Favrholm Helhedsplan 2022

- Høringssvar fra Hillerød Samvirkende Idrætsforeninger (HSI)

DISPOSITION

Introduktion:

- Kort om HSI og nærværende høringssvar
- Hillerød som idræts- og bevægelseskommune
- Datagrundlag for høringssvar
- Informationskilder

FACILITETER

Bekymringer

- Eksisterende faciliteter i Hillerød kommune
 - Generelle betragtninger
 - Specifikke faciliteter
- Nye faciliteter i Favrholm
 - Generelle betragtninger
 - Specifikke faciliteter

Muligheder

- Eksisterende faciliteter i Hillerød kommune
 - Generelle betragtninger
 - Specifikke faciliteter
- Nye faciliteter i Favrholm
 - Generelle betragtninger
 - Specifikke faciliteter

KONKLUSION

Konklusion

INTRODUKTION:

Kort om HSI og om nærværende høringsvar

Hillerød Samvirkende Idrætsforeninger (HSI) er en paraplyorganisation der repræsenterer ca. 15.000 medlemmer fordelt på 48 idrætsforeninger i Hillerød kommune. Foreningen er etableret i 1967 og har som formål konstant at optimere mulighederne for at kunne drive idrætsforeninger i Hillerød kommune der er attraktive at benytte for kommunens borgere. Dette gøres i tæt dialog mellem medlemsforeninger samt byråd og relevante forvaltninger hos Hillerød Kommune.

Nærværende høringsvar repræsenterer derfor holdninger på vegne af idrætten i Hillerød kommune generelt og ikke specifikke idrætsgrene eller foreninger. Individuelle idrætsgrene eller foreninger kan indlevere egne høringsvar uden om HSI.

Det er HSIs mål med dette høringsvar at redegøre for de muligheder vi ser for at integrere idræt- og bevægelsesfaciliteter i forbindelse med etableringen af Favrholm med resten af Hillerød, men også at gøre opmærksom på de bekymringer vi ser der kan opstå - set fra idrætsforeningernes synspunkt - når en ny, markant bydel etableres samt fremkomme med forslag til hvordan disse kan afhjælpes.

Hillerød som idræts- og bevægelseskommune

I dette høringsvar har vi taget udgangspunkt i de ambitioner Hillerød Kommune har på idræts, sundheds- og bevægelsesområdet og forholdt os til hvordan vi fra idrætsforeningernes side ser dette afspejlet i planerne for Favrholm samt hvordan Favrholm-bydelen, når fuldt etableret, kan påvirke dette i resten af kommunen.

Hillerød kommune er Team Danmark partner kommune, del af 'Bevæg dig for livet' samt har en klar idræts- og bevægelses politik. Alle ting der indikerer ambitioner inden for idræts, bevægelses- og sundhedsområdet hvilket HSI naturligvis ser som vigtige ambitioner for den generelle folkesundhed i Hillerød kommune hvad angår både fysisk og mental sundhed.

*"Hillerød Kommunes borgere skal, **uanset alder og fysiske forudsætninger**, have **mulighed** for at erfare glæden ved idræt, leg og bevægelse gennem hele livet. Idrætten skal være en vej til glæde, nye oplevelser, nye evner og nye fællesskaber. Der skal være **fleksible tilbud**, og det skal være **muligt at dyrke idræt og bevægelse i gode rammer både indendørs og ude i vores skønne natur.**"*

I ovenstående udklip fra Hillerød Kommunes "Idræts- og bevægelsespolitik" har vi tilladt os at **fremhæve** enkelte elementer som vil være gennemgående elementer i dette høringsvar og hæfter os generelt ved Hillerød Kommunes ambitiøse tilgang til at prioriterer idræt og bevægelse.

Datagrundlag for høringsvar

Citat fra 'Befolkningsprognose 2022-2032' (se 'Informationskilder' herunder):

"Den samlede befolkning i Hillerød Kommune forventes i perioden 2022 - 2032 at stige med ca. 8.213 borgere, så vi i 2032 er 61.470 borgere i Hillerød kommune."

Det er vores opfattelse at en signifikant del af disse mere end 8.000 nye borgere kommer fra Favrholm bydelen.

Fra "Bevæg dig for livet – visionsaftale" (se 'Informationskilder' herunder):

- 75 procent af danskerne skal være fysisk aktive i 2025, og 50 procent skal være fysisk aktive i en forening
- Ifølge det centrale foreningsregister (CFR) var der 20.695 aktivitetsmedlemmer i idrætsforeningerne i 2017. Det svarer til 40,9 procent af borgerne i Hillerød Kommune.
- Målet er at øge antallet af borgere, der dyrker deres idræt i en forening fra de nuværende 40,9 procent til 46 procent.

Baseret på ovenstående forudsætninger vil der i de kommende år komme ca. 3.800 flere aktive i kommunens idrætsforeninger hvilket bringer det samlede antal idrætsforeningsaktive op på små 25.000 personer svarende til en stigning på ca. 20%.

Informationskilder

"Bevæg dig for livet" visionsaftale – Hillerød kommune 2019 (hillerod.dk)

"Idræts- og bevægelsespolitik" – Hillerød kommune (hillerod.dk)

"Favrholm – forslag til helhedsplan 2022" (hillerod.dk)

"Befolkningsprognose – 2022 til 2032" (hillerod.dk)

FACILITETER

I dette afsnit – FACILITETER – kommer vi ind på forhold der vedrører konkrete fysiske faciliteter, men det er vigtigt også at tænke på afledte konsekvenser af eksempelvis mangelfulde fysiske rammer. Det kunne være f.eks. være forhold omkring frafald af aktive udøvere hvis de skal transportere sig for langt for at kunne dyrke idræt, hvis man ikke kan dyrke idræt samme med klassekammerater og venner pga. manglende faciliteter og lignende. Disse faktorer belyses også i dette afsnit da vi mener det er tæt forbundet med en dialog om idrætsfaciliteter i Favrholm og Hillerød kommune.

Bekymringer

Vi har i HSI i løbet af de seneste 9 måneder været på besøg hos ca. 25 af vores medlemsforeninger for at tale med dem om udfordringer ved at drive en idrætsforening der er attraktiv at være medlem af for Hillerøds borgere. En af de ting der går igen hos alle er udfordringer omkring deres faciliteter. Derfor vil faciliteter – altså de fysiske rammer – være i fokus i dette høringssvar.

Eksisterende faciliteter - Generelt

Der er blandt HSIs medlemsforeninger en generel opfattelse af at det er svært at få hal- og banetid nok til at tilbyde de idrætsstilbud byens borgere efterspørger. Det største pres på de eksisterende idrætsfaciliteter ligger helt naturligt mandag til torsdag mellem 16 og 21 samt i weekenderne fra 9-16. Det er her man som idrætsudøver har mulighed for at dyrke idræt når der også skal tages højde for skole, arbejde, familieliv osv. Det betyder at mange foreninger ikke kan tilbyde et tilfredsstillende antal træninger i forhold til hvad medlemmerne med rette kan forvente eller foreningerne må sprede klubbens medlemmer udover faciliteter i hele kommunen til stor skade for 'klub-følelsen' og dermed det tilhørsforhold der er vigtigt for den sociale trivsel – hvilket i mange tilfælde er mindst lige så vigtigt som den fysiske trivsel.

Herudover er de faciliteter der er til rådighed i dag generelt meget nedslidte og der er flere gange overfor Hillerød kommune italesat en markant vedligeholdelsesmanko. Grundet det store pres på næste alle

faciliteter er der et stort slid på disse og det har ikke været muligt for Hillerød kommune at følge med det konstaterede vedligeholdelsesbehov.

Med den forventede befolkningstilvækst (se 'Datagrundlag for høringsvar') vil de to ovenstående problemer blot blive endnu mere markante når tilflytningen til Favrholm-bydelen for alvor tager fart.

Der er i det tilgængelige informations-/præsentationsmateriale om Favrholm-bydelen ikke beskrevet konkrete idrætsfaciliteter der kan tilgås af kommunens eksisterende idrætsforeninger. HSI antager derfor at det er tanken at det øgede antal idrætsforeningsaktive skal kunne rummes i de eksisterende faciliteter. Vi ser med stor bekymring på dette da der som beskrevet ovenfor i forvejen er markante udfordringer med både kapacitet samt kvalitet af de eksisterende faciliteter.

Vi har fra HSI's side forståelse for at der kan være flere årsager til at der ikke indarbejdes yderligere idrætsfaciliteter i den nye bydel. Det kan handle om fx integration til den øvrige by men hvis Hillerød kommune vil leve op til de ambitioner man giver udtryk for inden for idræt, sundhed og bevægelse er det vigtigt at der allerede nu laves konkrete planer for hvordan de eksisterende faciliteter opgraderes i kapacitet og kvalitet så de kan rumme de mange nye idrætsforenings aktive.

Det er derfor HSI's anbefaling at der i tæt dialog med idrætsforeningerne laves en målrettet kapacitets- og kvalitets undersøgelse af de eksisterende idrætsfaciliteter så det klarlægges hvilke udfordringer der må forventes over de kommende 10-15 år og udarbejdes et budget for hvad det vil koste at opgradere disse faciliteter til det relevante behov. HSI stiller sig naturligvis til rådighed for yderligere dialog om dette.

Eksisterende faciliteter - Specifikke

En af de helt store bekymringer i forhold til kommunens eksisterende idrætsfaciliteter er Hillerød Svømmehal. Svømmehallen – der er kommunens eneste – er opført i 1976. På det tidspunkt var befolkningstallet i det der i dag er Hillerød kommune i omegnen af 35.000 personer. I dag er det sammenlignelige tal ca 50.000 personer. Det er åbenlyst at når kapaciteten allerede i dag er presset til det maksimale vil ca. 8.000 nye borgere være særdeles svære at rumme. En svømmehal benyttes af både foreningsaktive, men i høj grad også af borgere der ikke er medlem af en idrætsforening der benytter svømmehallen. HSI ser ikke hvordan det skal være muligt at tilgodese ønsker om tilgængelighed for både de idrætsforeninger der benytter svømmehallen samt de borgere der benytter svømmehallen uden for foreningsregi med den nuværende kapacitet til rådighed. Vi ved at Hillerød Svømmeklub allerede i dag må sige nej til potentielle nye medlemmer – primært på børnehold – pga. manglende bassin tid. Herudover skal nævnes at svømmehallen er en af de idrætsfaciliteter der har det største vedligeholdelsesefterslæb hvilket vanskeliggør situationen yderligere hvis der skal rummes flere tusinde nye brugere.

Det er derfor HSI's anbefaling at der laves konkrete planer for at øge svømmehalskapaciteten i Hillerød kommune. Det kan enten ske ved at modernisere og udvide den eksisterende svømmehal og derved beholde placeringen ved Sportskilen/Royal Stage, eller ved at indarbejde opførelsen af en ny svømmehal som en del af Favrholm projektet (evt. som OPP projekt). **HSI stiller sig naturligvis til rådighed for yderligere dialog om dette.**

En anden bekymring vi fra HSI ser i forhold til eksisterende faciliteter er i forhold til idræt der kræver adgang til idrætshalkapacitet. Som vi læser til tilgængelige materiale, er det stadig ikke endeligt besluttet om der opføres en skole som en del af Favrholm-bydelen og dermed heller ikke om der opføres en idrætshal. Presset på kommunens eksisterende haller er af idrætsforeningerne oplevet som værende stort og der er generelt en holdning til at kapaciteten ikke muliggør at man kan tilbyde de idrætstilbud medlemmerne (borgerne) med rette kan forvente. Der er mange idrætsgrene der året rundt baserer sig på

hal-tid og i vinterhalvåret stiger presset yderligere da flere udendørsidrætter er nødt til at træne indendørs. Vi er derfor i HSI meget bekymret for konsekvensen af at tilføje flere tusinde nye aktive til byens idrætsforeninger hvis de skal rummes inden for den nuværende kapacitet.

Det er derfor HSIs anbefaling at der i kapacitets- og kvalitetsanalysen af kommunens eksisterende faciliteter lægges særlig vægt på idrætshaller da disse benyttes af mange forskellige idrætsgrene året rundt. HSI stiller sig naturligvis til rådighed for yderligere dialog om dette.

Nye faciliteter – generelt

Der er så vidt vi kan læse af det tilgængelige materiale for Favrholt ikke indtænkt idrætsfaciliteter der er generelt tilgængelige for kommunens idrætsforeninger. Vi er klar over at hele fodboldakademiet/parken er tiltænkt idræt, men det er ikke HSIs forventning at disse generelt stilles til rådighed for byens idrætsforeninger. Med henvisning til ovennævnte foreslået redegørelse for de eksisterende faciliteters kapacitet og kvalitet er dette faktisk vores største bekymring mht. nye faciliteter; nemlig det faktum at der ikke kommer nogen nye faciliteter og at der ikke er kommunikeret planer om at løfte kommunens eksisterende faciliteter til at kunne rumme de mange nye brugere og idrætsudøvere.

I HSI forstår vi som tidligere nævnt at det øger sammenhængskraften til Hillerød by hvis beboerne i Favrholt benytter de eksisterende faciliteter, men i øjeblikket er det vores klare frygt at vi ender i en 'dråben der får bægeret til at flyde over' situation hvor det tilbud idrætsforeningerne kan tilbyde deres medlemmer bliver så utilfredsstillende at mange foreninger vil køre sur i opgaven med at forsøge at tilbyde et attraktivt idræts tilbud, og medlemmerne vil stoppe som resultat af de utilfredsstillende forhold.

Det er derfor HSIs anbefaling at man nøje overvejer konsekvenser af at ca. 4.000 nye idrætsforeningsaktive borgere uanset alder, fysik og andre forhold skal transportere sig rundt i kommunen for at få mulighed for at dyrke idræt i faciliteter der allerede er meget belastet og ikke optimalt vedligeholdt. HSI stiller sig naturligvis til rådighed for yderligere dialog om dette.

Nye faciliteter – specifikt

Vi ser ingen bekymringer omkring specifikke nye faciliteter eftersom der ikke, så vidt vi er orienteret, er planlagt nogen. Dette er naturligvis i sig selv en bekymring, men dette er belyst i 'Bekymringer – Nye Faciliteter – Generelt' herover.

Muligheder

Eksisterende faciliteter – Generelt

I en tid hvor mange idrætsgrene kæmper med at tiltrække og fastholde både udøvere samt træner/ledere er der ingen tvivl om at det er en god mulighed for fortsat at have et mangfoldigt idrætsforeningsliv i Hillerød kommune at få en potentiel markant 'medlemsindsprøjtning'. Vi ser fra HSI ikke at der i forhold til de eksisterende faciliteter vil åbne sig nævneværdige nye muligheder med etableringen af Favrholt-bydelen. I forhold til den generelle foreningsdrift er der til gengæld en forventning om et løft i forhold til både medlemstal samt adgang til trænere og ledere.

Eksisterende faciliteter – Specifikt

Vi ser fra HSI ikke at der i forhold til de eksisterende faciliteter vil åbne sig nævneværdige nye muligheder med etableringen af Favrholt-bydelen.

Nye faciliteter – Generelt

Set fra et idrætsforeningsperspektiv er det vigtigt at arbejde med at skabe balance mellem muligheden for at dyrke idræt lokalt, men samtidig tage hensyn til ikke at bygge faciliteter der ikke benyttes optimalt og som kan være med til at besværliggøre integrationen af en ny bydel til resten af byen. Vi ser generelt gerne en idrætsfacilitetsstrategi i Hillerød kommune hvor faciliteter med en mere snæver medlemsappel eller høj grad af specialisering centraliseres for at optimere udnyttelse og samtidig ikke sprede de begrænsede anlægsmidler over for mange anlæg. Dette vil også have positiv indvirkning på muligheden for at vedligeholde disse. Derimod skal der lokalt være mulighed for at dyrke de mere 'brede' idrætter hvor det lokale tilhørsforhold og de sociale relationer vejer tungt.

I HSI mener vi det vil være vigtigt at understøtte muligheden af at danne lokale foreninger og/eller idrætsfællesskaber der kan styrke det lokale sammenhold i Favrholt – meget gerne på tværs af idrætsgrene. Sådanne faciliteter skal være multifunktionelle så de udnyttes optimalt i forhold til både udnyttelsesgrad og funktion. Det betyder at det skal være faciliteter der muliggør idræt, leg og bevægelse i hverdagen og tilgængeligt for alle året rundt og som kan benyttes i mange timer i døgnet og skal let kunne skifte funktion så mange idrætsgrene kan benytte dem.

Erfaringer fra andre bydele og lokalområder viser at det øger foreningsdeltagelsen hvis der er mulighed for at dyrke idræt lokalt. Specielt for børn, unge og ældre er den lokale forankring med tætte sociale relationer en vigtig forudsætning for at være idrætsforeningsaktiv, men også for personer der af forskellige årsager har vanskeligt ved at transportere sig rundt i kommunen er det vigtigt med idrætsmuligheder tæt på bopælen. Dette kan naturligvis ikke rummes inden for alle idrætsgrene da der ikke vil være balance mellem investeringer og udnyttelsesgrad inden for mere niche-betonede idrætsgrene, men der er mange idrætsgrene der kan dele fx en idrætshal og hvor lokal forankring vil være optimalt for områdets beboere.

Det er derfor HSI's anbefaling at Hillerød Kommune søger inspiration i eksisterende, sammenlignelige lokalområder som fx Ålholm, Alsønderup, Brødskov osv. for at få læringer om hvad der fungerer bedst i forhold til at skabe succes for idrætsforeninger i et lokalområde. HSI stiller sig naturligvis til rådighed for yderligere dialog om dette.

Nye faciliteter – Specifikt

Fra HSI ser vi gerne at der etableres et 'idrætsforeningernes hus' i Favrholt. Her kunne flere foreninger høre til, og have udgangspunkt for deres idræt. Et sådant hus skulle indeholde et fælles klublokale til sociale aktiviteter, mulighed for cafe/cafeteria drift, primært drevet af frivillige og omklædningsrum der ligeledes kunne deles mellem brugerne. De idrætter vi forestiller os kunne høre til i sådan et hus kunne være en løbeklub, en cykelklub, stavgang, dart og lignende idrætsgrene der ikke er anlægskrævende. Ved at etablere et hus målrettet til dette, vil der være muligheder for at kunne dyrke motions & idræt lokalt og etablere foreninger med stærk fokus på nærhed og sociale relationer.

Det vil være naturligt at etablere faciliteter til udendørs selvorganiseret idræt som fx udendørs fitness, street basket, petanque og lignende i umiddelbar nærhed af dette 'idrætsforeningernes hus' for at samle mange årgange på tværs af idrætsgrene. Herudover vil synlige udendørs idrætsaktiviteter kunne inspirere andre til at blive idrætsaktive samt potentielt blive et uformelt socialt samlingssted for 'tilskuere' der kan være med til at modvirke følelsen af fx ensomhed.

Alt dette kunne passende etableres i forbindelse med et evt. skolebyggeri da der således vil være adgang til skolens idrætshal, parkering osv. Man kunne ovenikøbet forestille sig at skolens kantine kunne fungere som cafe/cafeteria for idrætsforeningerne, samt skolens omklædningsrum kunne fungere for idrætsforeningerne.

Ovenstående er til dels kendt flere andre steder i Hillerød kommune i dag fx omkring Hillerød Vest skolen i Ålholm hvor skole og idrætsforening i høj grad deler faciliteter til glæde og gavn for en hel bydel. Vi mener det er vigtigt at der fra starten tages højde for at flere idrætsforeninger kan have til huse i lokalerne.

Det er derfor HSI's anbefaling at man tænker i fleksibilitet multifunktionalitet. Udover de åbenlyse fordele fra et anlægsinvesteringsperspektiv mener vi at der er store gevinster i forhold til andelen af borgere i området der benytter de lokale faciliteter og dermed også de sociale gevinster. HSI stiller sig naturligvis til rådighed for yderligere dialog om dette.

KONKLUSION

At skulle etablere en ny bydel er en unik mulighed der giver en masse muligheder for at skabe løsninger der baserer sig på hvad der virker andre steder i kommunen, eller i sammenlignelige kommuner. Dette gælder naturligvis også på idrætsområdet.

Når en kommune har haft en vækst som den Hillerød kommune har haft over de seneste år kan det være svært at følge med i forhold til at investerer i idrætsanlæg- og faciliteter. Dette ses bedst på at de eksisterende idrætsforeninger i Hillerød kommune allerede i dag oplever kapacitets- og vedligeholdelses udfordringer og det vil derfor være urealistisk at forestille sig at ca. 4.000 nye idrætsforeningsaktive borgere kan rummes i de eksisterende faciliteter uden disse opgraderes i både kapacitet og kvalitet.

HSI indstiller derfor på det kraftigste til at Hillerød Kommune i forbindelse med etableringen og udrulningen af Favrholt-bydelen tager idrættens rammer alvorligt. Både i Favrholt, men også i resten af kommunen. Både for på kort sigt at kunne tilbyde attraktive idrætsmuligheder i kommunen, men også for at få flest mulige af byens borgere til at være aktive i idrætsforeninger til glæde og gavn for både fysisk og mental sundhed.

På bestyrelsens vegne

Laust Andrés
Formand